

Helsepersonell og sosiale medier

Ved bruk av sosiale medier er det viktig at helsepersonell ikke kommer i konflikt med helsepersonelloven og profesjonsetiske forpliktelser. Taushetsplikten er et bærende element i tilliten til helsetjenesten, og pasientene må kunne være trygge på at uvedkommende ikke får tilgang til opplysninger om dem. Helsepersonell skal ikke gi, bekrefte eller spre pasientopplysninger videre. Ifølge Helsetilsynet må helsepersonell av den grunn være bevisste på at opplysninger i sosiale medier er offentlig tilgjengelig og at de kan spres til åpne medier, for eksempel aviser.

Tidligere i år fikk en fastlege kritikk av Helsetilsynet for å ha omtalt en pasient på Facebook. Kritikken gjaldt legens handlinger på sosiale medier og at hun ikke syntes å forstå alvoret i saken eller omfanget av den lovbestemte taushetsplikten.

Legen hadde lagt ut en statusmelding på sin egen Facebook-profil hvor hun beskrev arbeidsdagen. Moren til en av pasientene, en mindreårig gutt som hadde fått behandling, kommenterte på statusen til legen at hun hadde gjort en god jobb. Senere på kvelden la den samme pasientens mor ut en statusmelding på sin egen Facebook-profil med beskrivelse av at sønnen hadde vært til behandling på sykehuset. Legen kommenterte denne statusen, og tilkjennega med det at pasienten hadde vært hos henne.

Helsetilsynet kom til at dette var opplysninger om en pasients legems- eller sykdomsforhold, og med det underlagt taushetsplikt etter helsepersonelloven § 21. Selv om pasientens mor først hadde tilkjennegitt opplysningene, betydde ikke det at det var gitt samtykke til å oppheve taushetsplikten.

FOTO: IAN IMAGES

Denne saken gjaldt en lege, men prinsippene gjelder også for annet helsepersonell ved bruk av sosiale medier. Det uttales i saken at det ligger i helsepersonells taushetsplikt å avstå fra videre spredning av opplysninger selv om de allerede er gjort kjent/kommet ut. En må være seg sin rolle som helsepersonell bevisst, og vurdere om det man legger ut av informasjon kan være egnet til å svekke den generelle tilliten eller påvirke forholdet til pasienter. En profesjonell distanse bør alltid opprettholdes, og Helsetilsynet fraråder derfor å akseptere å bli Facebook-venn med nåværende eller tidligere pasienter.

Helsetilsynet fastslår også at «...sosiale medier kan være gode fora for å diskutere kliniske problemstillinger og erfaringer fra klinisk praksis, men slike diskusjoner må ikke omtale pasienter på en sårn måte at de kan gjenkjennes, heller ikke om pasienten gir samtykke til det. Gjenkjennbare opplysninger kan angå andre enn pasienten selv, for eksempel familie, på en

direkte eller indirekte måte, og på nettet kan disse spres på en uforutsigbar måte. En lege må heller aldri opplyse at det eksisterer et lege-pasient-forhold.» Det kan i denne sammenheng nevnes at tilsynet mente at det at legen jobbet ved et legekontor i et lite samfunn hvor «alle kjenner alle» gjør at det må stilles særlige krav til et riktig og aktivt forhold til taushetsplikten. I avgjørelsen uttalte tilsynet også at det ved bruk av sosiale medier stilles krav til bevissthet rundt både den lovpålagte og den etiske taushetsplikten som helsepersonell.

Legen ble ikke ilagt advarsel, men det ble presisert at forholdene i nevnte sak vil kunne bli tillagt vekt i en eventuell fremtidig tilsynssak.

*Silje Stokholm Nicolaysen,
Juridisk rådgiver i NTF*